Փուճջը ԵԱԲԱԹ օրերը կը հրատարակուի. — Տարեկան բաժանորդագինն է երկու ել. կէս տարեվերջ վճարելի. թէ՛ մայրաքաղաքիս եւ իւր արուարձանաց եւ թէ՛ գաւառաց համար: — Վեց եւ երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կրնդունուի: — Հատը 40 փարայ է, եւ կը գտնուի մասնաւորապէս Պանչէ-Թաբու ջրավաճառ եւ գրավաճառ Նեսճ աղայի խանուքը: — Յանուցմանց տողը 3 դրչ. է մէկ անգամի համար: Աւելի ժամն կ'ըլլայ աւելի անգամներու համար:

ՀԱՍՑԷ

Ամ. Տճօրէն—Տէր Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

Կ. ՊՕԼԻՍ

Գալղգ—Բազար Նաֆիյէ խան վերի յարկ թիւ 16

ԲՈՒԶԱՆԴ

درعليه ده بالق بازارنده نافعه خانده اوست قاعده

١٦ نومرولى اوطه ده {پونچ} غزته سى صاحب امتيازى

حمبارسوم آلاجاميان

ADRESSE

H. S. ALADJADJIAN

Directeur du Journal Armenien

POUNTCH

16 Nafié-Han Balouk-Pazar 16

CONSTANTINOPLE

թիւ 2732 — ՇԱԲԱԹ — 1863—1866—1901 ՄԱՐՏ 17

ԹՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՋԻ

ՀՓՓՆՊՓՆՈՑՓ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

Քանի մը շաբաթ առաջ գրած ենք թէ՝ Հիւանդանոցի պատուարժան Հոգաբարձութիւնը վարչութեան մատուցած է նոյն հաստատութեան 1899ի մատակարարութեան տեղեկագիրը, բաւական ընդարձակ ու մանրամասն:

Մեր բոլոր պաշտօնակիցք՝ այդ տեղեկագրին հրատարակութեան առթիւ՝ գոհունակութեամբ ու գովեստով գրեցին պատուարժան Հոգաբարձութեան գործունէութեան ու փութաջանութեան վրայ, եւ հաղիւ դիտողութեան թերեւ ցուցնիներ լսուեցան, բայց մեզ միայն ձեացինք, որ ցարդ ո՛րեւէ բառ արտասանած չենք, եւ այս յապաղումն ըրինք, փափաքելով որ մեր պարտաւորութիւնն ալ կատարեմք, վարչութեան գոհունակութեան ու քաջալերութեան գրոյն հետ՝ զոր անհրաժեշտ կը ուղղել ցարդ պատուարժան Հոգաբարձութեան:

Արդ՝ թէպէտեւ լսեցինք թէ՝ վարչութեան կողմանէ առ Հոգաբարձութիւնն գիր մը ուղղուած է այս օրերս, սակայն այդ գիրը դեռ հրատարակութեան տրուած չէ կամ թերեւս չպիտի տրուի, ուստի զարմանալով թէ՝ինչո՞ւ այդ գիրը(*) չհրատարակուիր, մինչդեռ հրատարակուեցան Հիւանդանոցի վերաբերեալ ուրիշ գրեր, մեք անպատշաճ ու անվայել համարեցինք յապաղել այլ եւս:

Մեր լրագիրն չարունակ ընթերնուլ յօժարողներն՝ անշուշտ՝ դիտած են թէ՝ մեք նախ քան զամենայն կը փութամք գոհունեան ձայն բարձրացունել, եթէ ո՛րեւէ մէկը ծագիւ մատին իսկ օգնէ ազգային կրթական, կրօնական եւ այլ բարեպաշտական հաստատութեան մը: Ուստի ո՛րչափ առաւել գոհունեան ու չնորհակալեաց աղաղակներ բարձրացունել պարտիմք հոգաբարձութեան մը համար, որ կազմուած է՝ ըստ ամենայնի վըստահելի, համակրելի ու բարեգործով անձերէ, որ հաղարաւոր ու բազմազան պատսպարելոց բարեկեցութեան ու անդորրութեան համար գործովալիր խնամ ու հոգ կը տանի ամենայն անձնուիրութեամբ, վեհանձնութեամբ ու անձանձիր: Եթէ պիտի ելնենք թերութիւն որոնել ու յերեւան դնել, Հիւանդանոցի մատակարարութեան գործին մէջ չատ քիչ թերութիւն կրնանենք, — եւ ա՛յն՝ յականայս գործուած, — մինչդեռ մեր ուրիշ կրօնական, կրթական եւ այլ գործոց մէջ թերութիւններ՝ դժբաղդաբար չեմք կրնար ըսել թէ՝ նուազ ուաղ են, եւ ամենքն ալ յականայս գործուած:

Ինչպէս յիշատակած ենք ուրիշ առիթներով՝ եէտիգուլէի Հիւանդանոցը մեր որբութեան ու պատանեկութեան պատսպարանն ու կրթարանն հանդիսացած, եւ այնուհետեւ ալ բնականաբար մեր գուրգուրանաց կարեւորագոյն առարկայ մ'եղած է: Քանիցանիօր եմք ազգային այդ միակ հաստատութեան անցեալ զանազան վիճակներուն: Երբեմն ամենայն ճըգամբ մաքառած ենք յոռի մտածկարարութեանց դէմ, եւ ջնաուած՝ նախատուած ենք միամիտներէ: Ուստի դժուարին չէ մակաբերել թէ՝ ո՛րչափ ուրախ, ո՛րչափ գոհ կ'ըլլամք, երբ կը նկատեմք, կ'ըստուգեմք որ՝ աղնուագոյն անձինք խղճի ու սրտի մտօք կը խնամեն այդ թշուառաց պատսպարանը:

Պէտք է յիշենք միշտ թէ՝ բազդի ու փառաց, հանճարի ու տարազանդի բարձրերը գտնուող անձեր՝ խոնարհ՛ած, եէտիգուլէի Հիւանդանոցը երթալ պատսպարուելու, խնամուելու կարօ՛տ եղած են....

Վա՛յ ա՛յն հայուն,—եկեղեցական ըլլայ, աշխարհական ըլլայ, եւ ո՛րեւէ աստիճանէ ու կարգէ ըլլայ —որ եէտիգուլէի Հիւանդանոցի պատսպարելոց վերաբերեալ վերոյ գրուածոյ անձանց փութաջանութեան առջեւ խոչ ու խոտոր կը հանէ ո՛րեւէ կերպիւ:

Մեք տեսանք՝ այդ պատսպարանին թշուառաց վերաբերեալ չահուիլ ուղղներու, այդ պատսպարանին հոգածու անձանց վշտացուցիչ մարդոց քստմնելի վախճանը....

Կը դառնամք խնդրել Հիւանդանոցի աղնիւ Հոգաբարձութենէն՝ չարունակել իւր անձանձիր ու անձնուէր խնամքները, չքաշնել այդ գթութեան տունը, վստահ լինելով թէ՝ առաքինական մեծ ու ամենահաճոյ գործ մը կը կատարէ, եւ իրեն համար միշտ կան հանրային անկեղծ յարգանք, համակրանք ու գոհունակութիւն, եւ հաղարաւոր պատսպարելոց սրտաբուղխ օրհնութիւններն, յորոց զուրկ են անկարեկիր մարդիկ, միայն իրենց անձնական չահուն, փառաց ու բարեկենդանութեան աչեչացող մարդիկ:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԷՏՔ Է

Սըվասի վիճակի Նիկսար գիւղաքաղաքի եկեղեցւոյ մէջ ատենախօսել հրաւիրուեր է տեղւոյն վարժարանի դաստատուաց մին, եւ ժողովուրդը գոհ եղե՞ է անոր ատենախօսութենէն կամ քարոզէն: Այս եղեր է՝ խօսելու, ատենաբանելու կարող եկեղեցական չգտնուելուն համար, ինչպէս գրուած է առ ձեռն թերթով հրատարակեալ նամակին մէջ:

Ուրիշ գիւղի կամ գիւղաքաղաքի մը եկեղեցին ալ կը փակուի՝ եկեղեցական չգտնուելուն, կամ գըտնըուած եկեղեցականին ո՛չ միայն ապիկարութեան, այլ շահու կամ ուրիշ մոլութեան պատճառաւ:

Եկեղեցական պէտք է. — վարդապետ, քահանայ.— բայց բարեացակամ, բայց բարեբարոյ ու գործունեայ, բայց ո՛չ թէ Մարզուանու այս անուն քահանային նման գաղանաբարոյ, այս անուն վարդապետի նման չահամոլ, անխիղճ ու անագորոյն:

Եկեղեցական պէտք է: Առաջնորդարանաց եւ մանաւանդ Պատրիարքարանի պարտքն է՝ հայթայթել այս էական պէտքը, եւ ամէն խնդրէ՝ ամէն գործէ նախադասել այդ պարտաւորութեան ճշդիւ գործադրութիւնը:

Եկեղեցական բարձրագոյն ու վերակացու դասու մէջ գտնուողներուն պարտքն է՝ մինչեւ իսկ աղաչել եկեղեցական պաշտօնի արժանաւոր աշխարհականաց, որ ընդունին վարդապետական կամ քահանայական կարգը, ապահովելով զանոնք թէ՝ անձկութեամբ ու կարօտութեամբ չպիտի տառապին, ապահովելով զանոնք թէ՝ քաջալերութիւն ու վարձատրութիւն պիտի վայելեն:

Եկեղեցական դասը ազնուացնել անհրաժեշտ է: Ցաւելով կ'ըսեմք թէ՝ անկեալ, անուանարկեալ վիճակի մէջ կը գտնուի: Գտնուած եկեղեցականաց մէկ մասն, մե՛ծ մասն՝ իրենց կոչման ու ուխտին բոլորովին անվայել ու անպատշաճ վարմունքով չէ թէ ժողովրդեան օգտակար կ'ըլլան, այլ վնասակար: Եկեղեցականներ կը տեսնուին՝ որոց քով առաքինիները, հրեշտակներ կը համարուին աշխարհական դասէ ամենաստորին մարդիկ: Շահու, արբեցութեան, տարապայման կեղծաւորութեան եւ այլ գժնդակ մոլութիւններ կը տեսնուին անոնց վրայ, եւ կան այնպիսիներ, որ առաքինական կեղծուպատիր դիմակներով ու փետուրներով կը յաջողին գրաւել յանկուցանել ժողովրդեան պարզամիտ դասը: Պէտք է այնպիսիները մերկացունել այդ դիմակներէն ու փետուրներէն, եւ արտաքսել: Եւ ոչ թէ քաջալերել, երես ու պաշտօն տալ՝ ի վնաս ժողովրդեան:

Ա՛յն եկեղեցականներն՝ որ խղճի ու սրտի մտօք կը կատարեն իրենց պաշտօնն ու պարտաւորութիւնը, և անձնուիրութեան, վեհանձնութեան գործերով նշանաւոր կը հանդիսանան, արդարեւ ամենայն յարգանաց, մեծարանաց ու խընկարկութեան արժանի են: Դժբաղդաբար սակաւաթիւ եղող այս կարգի եկեղեցականներն ըստ ամենայնի քաջալերել՝ մեծ ու անժխտելի պարտաւորութիւն է:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՓՈՒՆՋԻ

Նիկիսար. 26 Փետրվար 1901: — Առեւտրական գործով մը մի քանի օր Նիկիսար մնացած լինելով, փափաքեցայ համառօտ նօթագրութիւն մ'ընել: Նիկիսար՝ կամ հինն Նիկիսարիա, Սըվասի կուսակալութեան ներքեւ երկու ձորի մէջ կառուցուած սիրուն գիւղաքաղաք մ'է: Ունի 1500 տուն բնակիչ, որոց 250ը հայ են, ամենքն ալ Թրքախօս. քացառութիւն կը կազմեն միայն մի քանի երիտասարդներ եւ դպրոցի աշակերտներ: Ունի եկեղեցի մը՝ մէկ քահանայով. չատ կը խօսուի ուրիշ քահանայի մը վրայ ալ, որ 20 տարիի չափ Նիկիսար քահանայագործելէ ետքը, իւնիա մեկնած է, աւելի չահաւոր գըտնելով այն տեղի պաշտօնը: Դպրոցին վրայ տեղեկութիւններ ստացայ. նպաստաւոր կը խօսուի, մանաւանդ հիմա, որ երկու երիտասարդ ուժեր իրարու միացած, չան ի կուրծս կ'աշխատին վարժարանը յառաջ տանելու: Ունի 250 աշակերտ, 7 ուսուցչով, որոց ամենքն ալ տեղացի են, բաց ի մէկէն՝ որ Սըվասցի է. վարժարանը այս տարի պիտի ընծայէ ազգին՝ եօթը չրջանաւարտ: Աղջկանց վարժարանը՝ որ բացուած է չանիւք մի քանի երիտասարդներու եւ նախաձեռնութեամբ Սըվասի ծերունազարդ Առաջնորդ Դեր. Տ. Պետրոս արքեպիսկոպոսի, ունի երկու վարժուհի եւ 80ի չափ աշակերտուհի. այս վարժարանն ալ՝ եթէ յարատեւէ՝ ապագայ կը խոստանայ: Նիկիսարի համար նորութիւն մը կ'արժէ հոս յիշատակել. Տեղւոյն ազգայինք ի նկատ առնելով որ Մեծ Պահոց օրեր առանց քարոզութեան կը մնայ ժողովուրդը, վարժարանին ուսուցիչներէն Յովհաննէս էֆէնտի Փելթեկեանի չանձնած են կիրակի օրեր բանախօսել, երբեմն, կիրակի, ներկայ գտնուեցայ իւր բանախօսութեան. Աճառակ որդւոյն վրայ խօսեցաւ ազդեցիկ ոճով մը. իրաւի այս ձեռնարկին համար կ'արժէ հրապարակաւ չնորհակալութիւն յայտնել թէ՛ Յովհաննէս էֆէնտիի եւ թէ՛ աղգայնոց, որ հաճած են՝ փոխանակ կիրակի օրեր խաղի ու զբօսանաց նուիրելու՝ հոգեւոր մխիթարութեամբ անցընել: — Նիկիսարի առեւտրական հրապարակը կայուն է. խանութպան եւ վաճառական չատ օրեր առանց կուտ մը առնելու խանութ կը դոցեն: — Նիկիսար այս տարի ղգալի ցուրտ մը չէ եղած. այժմէն գարունը ողջունած, եւ պարտիզպանն ու երկրագործը գործի սկսած են:

Ա. Վ. ՋԱՒՐԻԷ

Կէլիմօլոն. 1 Mars 1901: — Ժամանակի յիշատակներ եւ խրատական հրահանգներ: — Նորահուտ տարին՝ իրը անցած ժամանակներու նորածին զաւակ՝ ճիշդ երկլուսնեայ միջոցէ մ'ի վեր եկած հասած, եւ մեզ երկրաբնակ ժամանակաւորներու բերած ընծայած է իւր հնադարեան ու հինաւուրց հայրն՝ Փրկչական մեծ թուականն: Ուստի՝ այն պատկառելի օրն՝ բոլոր քրիստոնեայ աչխարհ՝ կարծես՝ ընդառաջ ելնելու համար՝ արշալոյսէ կամ արեւագալէ սկսեալ՝ վաղ իսկ համակրողաբար յարգած ու տօնած է այդ նոր զաւկի եւ հին հօրն բարի գալուստը. այս է՝ 1901ը Տարեգլխոյ եւ 20դ Դարագլխոյ միաբանական մուտքը, գրով կամ խօսքով իւր մէջ մաղթելով Շնորհաւոր Նոր Տարի եւ Նոր Դարն ալ բարի: Եւ ոչ միայն այս կամ այսչափ, այլ եւ չատ տեղեր, ինչպէս հրատարակուածներէ մանրամասն տեղեկացանք, անհամար մարդիկ հանդիսացան՝ կատարելով կայսերական եւ ժողովրդական բերկրանքներ, եւ կանգնելով յաւերժական յիշակերտներ կամ յիշատակելի արձանագրութիւններ եւայլն, եւայլն: Արդ՝ այդ մարմնական տեսարանին հոգեկանն ալ խառնուած, ինչպէս ամէն տեղ ամէն եկեղեցիք, նոյնպէս տեղւոյս Ս. Թորոս եկեղեցին՝ այդ սրտեռանդն չնորհաւորութեանց մասնակցած է՝ այն յաւիտենից ժամանակաց Տեառն անուան մատուցուած Ս. Պատարագով եւ ըստ աւուր պաշտաճի խօսուած քարոզով, ի հարկէ խրատներ ուղղելով եւ բարիքներ մաղթելով իւր ծոցը համահաւաքեալ զաւակաց եւ այլոցն ամենեցուն: Այն բարի կաղանդի առտուն՝ մեր Արժ. Տ. Խորէն քահանայն՝ չնայելով իւր հիւանդ ու բացակայ պաշտօնակցին տեղ քաշած յոգնութեանց եւ կիսադարեան հասակին, կորովագին ձայնը բարձրացուցած, «Ես բան Տեառն Ձոյ յաւիտեան» Ս. Գրքի վճռական խօսքը բնաբան դնելով՝ Նոր Դարն ու Նոր Տարին եւ բարի կաղանդը նախապէս բացատրէլէ և այդ ժամանակային սահմաններուն մէջ մեր մահկանացու վիճակին հետ վերջացող՝ կամ լաւ եւ՝ մեռնող օրերուն վրայ՝ կարծես՝ սրտայոյզ դամբանական մը ձեւակերպելէ ետքը հարկ ու յարմար դատած է Նոր Դարուս եւ Նոր Տարւոյս հետ՝ իրը աւանդական յիշատակ՝ սկզբնաւորել եւ չարունակել տալու համար ի մէջ բերել (չատը մեր տեղական պէտքերու վրայ չափուած) հետագայ մի քանի խրատական հրահանգները:

Կրթականէն. — 1. Բացառիկ պարագաներէ զատ՝ միշտ հայերէն խօսիլ. մանաւանդ մեր դպրոցականները իրենց մէջ ամէն ատեն եւ ամէն գիտցողներու հետ կը պարտին զայն չղանցառել, քանի որ 35 երկար տարիներէ ի վեր՝ անոր գիւտին համար անընդհատ կ'աչխատուի:

2. Շատ անպատեհ է մօր մը համար տուտու ըսել, որ՝ թէեւ հին

(*) Կը լսեմք թէ կծու եւ անպատշաճ ոճով գրուած է, երբ ստոյգ է՝ ոչ նուազ ցաւալի է:

ՀԱՅԿԱՆ ԴԱՓՀԱՂԸ

ՈՒՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ. — 11. Ընդունակությունները՝ ինչպես ժառանգականությունը, ձեռք են բերվում ոչ թե ծնվելուց հետո, այլ ներարգանդային կյանքի ընթացքում։ Ուստի հղի կինը պետք է հոգ տանի իր առողջության մասին, որովհետև նրա ամեն մի հիվանդություն, ամեն մի տառապանք կարող է ազդել պտղի վրա։

12. Հղի կինը պետք է ամեն կերպ խուսափի ուժասպառությունից, ծանր աշխատանքից, ինչպես նաև ամեն տեսակ հոգեկան ցնցումներից։ Հղի կինը պետք է ամեն կերպ ձգտի ապրել հանգիստ, հավասարակշռված կյանքով։

13. Հղի կինը պետք է ամեն կերպ խուսափի ալկոհոլից, թունավոր նյութերից, ինչպես նաև ծխելուց։

14. Հղի կինը պետք է ամեն կերպ խուսափի վարակիչ հիվանդություններից, որովհետև նրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

15. Հղի կինը պետք է ամեն կերպ խուսափի ֆիզիկական ուժասպառությունից, ինչպես նաև հոգեկան ցնցումներից։ Հղի կինը պետք է ամեն կերպ ձգտի ապրել հանգիստ, հավասարակշռված կյանքով։

16. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

17. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

18. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

19. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

20. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

ՈՒՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ. — 21. Ընդունակությունները՝ ինչպես ժառանգականությունը, ձեռք են բերվում ոչ թե ծնվելուց հետո, այլ ներարգանդային կյանքի ընթացքում։ Ուստի հղի կինը պետք է ամեն կերպ խուսափի ֆիզիկական ուժասպառությունից, ինչպես նաև հոգեկան ցնցումներից։ Հղի կինը պետք է ամեն կերպ ձգտի ապրել հանգիստ, հավասարակշռված կյանքով։

22. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

23. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

24. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

25. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

(*) Ոչ միայն ամուսնի, այլ նաև այն ընկերների, որոնք հաճախ են լինում նրանց տանը։

ՀՅՈՒՐԻ ԴԱՓՀԱՂԸ

ՈՒՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ. — 1. Ընդունակությունները՝ ինչպես ժառանգականությունը, ձեռք են բերվում ոչ թե ծնվելուց հետո, այլ ներարգանդային կյանքի ընթացքում։ Ուստի հղի կինը պետք է ամեն կերպ խուսափի ֆիզիկական ուժասպառությունից, ինչպես նաև հոգեկան ցնցումներից։ Հղի կինը պետք է ամեն կերպ ձգտի ապրել հանգիստ, հավասարակշռված կյանքով։

2. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

3. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

4. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

5. Հղի կինը պետք է ամեն կերպ խուսափի ֆիզիկական ուժասպառությունից, ինչպես նաև հոգեկան ցնցումներից։ Հղի կինը պետք է ամեն կերպ ձգտի ապրել հանգիստ, հավասարակշռված կյանքով։

6. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

7. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

8. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

ՈՒՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ. — 9. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

10. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

11. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

12. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

13. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

14. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

15. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

16. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

17. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

ՈՒՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ. — 18. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

19. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

20. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

ՈՒՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ. — 21. Ընդունակությունները՝ ինչպես ժառանգականությունը, ձեռք են բերվում ոչ թե ծնվելուց հետո, այլ ներարգանդային կյանքի ընթացքում։ Ուստի հղի կինը պետք է ամեն կերպ խուսափի ֆիզիկական ուժասպառությունից, ինչպես նաև հոգեկան ցնցումներից։ Հղի կինը պետք է ամեն կերպ ձգտի ապրել հանգիստ, հավասարակշռված կյանքով։

22. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

23. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

24. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

25. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

ՀՅՈՒՐԻ ԴԱՓՀԱՂԸ

ՈՒՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ. — 1. Ընդունակությունները՝ ինչպես ժառանգականությունը, ձեռք են բերվում ոչ թե ծնվելուց հետո, այլ ներարգանդային կյանքի ընթացքում։ Ուստի հղի կինը պետք է ամեն կերպ խուսափի ֆիզիկական ուժասպառությունից, ինչպես նաև հոգեկան ցնցումներից։ Հղի կինը պետք է ամեն կերպ ձգտի ապրել հանգիստ, հավասարակշռված կյանքով։

2. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

3. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

4. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

5. Հղի կինը պետք է ամեն կերպ խուսափի ֆիզիկական ուժասպառությունից, ինչպես նաև հոգեկան ցնցումներից։ Հղի կինը պետք է ամեն կերպ ձգտի ապրել հանգիստ, հավասարակշռված կյանքով։

6. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

7. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

8. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

ՈՒՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ. — 9. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

10. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

11. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

12. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

13. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

14. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

15. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

16. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

17. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

ՈՒՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ. — 18. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

19. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

20. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

ՈՒՆՈՒՑՈՒՄՆԵՐ. — 21. Ընդունակությունները՝ ինչպես ժառանգականությունը, ձեռք են բերվում ոչ թե ծնվելուց հետո, այլ ներարգանդային կյանքի ընթացքում։ Ուստի հղի կինը պետք է ամեն կերպ խուսափի ֆիզիկական ուժասպառությունից, ինչպես նաև հոգեկան ցնցումներից։ Հղի կինը պետք է ամեն կերպ ձգտի ապրել հանգիստ, հավասարակշռված կյանքով։

22. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

23. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

24. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

25. Հղի կինը չպետք է ենթարկվի ռենտգենյան ճառագայթների ազդեցության, որովհետև դրանք կարող են ազդել պտղի վրա։

ՀԱՅԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԳԱՂԱՓԱՐԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՕՐԳԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ (ԲՈԼՇԵՎԻԿՆԵՐԻ) ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵՏԻ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐՆԵՐԻ ՍՈՎԵՏԻ ՕՐԳԱՆ

ՈՒՐԲԱԹ, 1 ՄԱՅԻՍԻ, 1937 Թ.

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ ՄԵՐ ՀԱՂԹԱՀԱՐՆԵՐԸ

ՄԵՐ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՀԱՂԹԱՀԱՐՆԵՐԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐՆԵՐԻ ՍՈՎԵՏԻ ՕՐԳԱՆ

ՈՒՐԲԱԹ, 1 ՄԱՅԻՍԻ, 1937 Թ.

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ ՄԵՐ ՀԱՂԹԱՀԱՐՆԵՐԸ

ՄԵՐ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՀԱՂԹԱՀԱՐՆԵՐԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ (ԲՈԼՇԵՎԻԿՆԵՐԻ) ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵՏԻ ԵՎ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐՆԵՐԻ ՍՈՎԵՏԻ ՕՐԳԱՆ

ՈՒՐԲԱԹ, 1 ՄԱՅԻՍԻ, 1937 Թ.

ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՀԱՂԹԱՆԱԿԻ ՄԵՐ ՀԱՂԹԱՀԱՐՆԵՐԸ

ՄԵՐ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՀԱՂԹԱՀԱՐՆԵՐԸ

ՈՉ ՄԵԿ ԱՐԺԱՆ
ԿԱՐՈՂ ԵՔ ՁԵԶ ՓՈԽԱՐԻՆԵԼ
Տարեկ տարեդարձս կը տոնեմ
Ձեզ մաղթելով նոյնը։
Ձ. Ս. ԱՆԱՆԻԱՆ

ՈՉ ՄԵԿԸ ԱՐԺԱՆ
ԿԱՐՈՂ ԵՔ ՁԵԶ ՓՈԽԱՐԻՆԵԼ
Տարեկ տարեդարձս կը տոնեմ
Ձեզ մաղթելով նոյնը։
Ս. ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ

ՈՉ ՄԵԿ ԱՐԺԱՆ
ԿԱՐՈՂ ԵՔ ՁԵԶ ՓՈԽԱՐԻՆԵԼ
Տարեկ տարեդարձս կը տոնեմ
Ձեզ մաղթելով նոյնը։
Ա. Ս. ԱՆԱՆԻ